

Opleidingenbarometer 2020

Binnen DJI werken we met een complexe doelgroep. Samen met ketenpartners bieden we justitiabelen de kans om te werken aan een succesvolle terugkeer naar de maatschappij. Dit mensenwerk - door DJI'ers, voor ingeslotenen - vraagt om specifieke vaardigheden en een flexibele, professionele organisatie. Daarom investeert DJI flink in het vakmanschap van de medewerkers.

Als detentiespecialist en opleider draagt het Opleidingsinstituut (OI) DJI hier met leeractiviteiten in belangrijke mate aan bij. Dit gebeurt vanuit de visie dat leren meer is dan opleiden. Praktijkleren wordt daarbij steeds belangrijker: lerend werken en werkend leren. Het OI maakt de balans op voor januari – juni 2020.

Klik op voor meer informatie.

Na dal weer op koers naar druk opleidingsjaar

Ondanks het stilvallen van de opleidingsuitvoering vanaf half maart tot in april zijn in het eerste halfjaar 15.048 deelnemers gestart met een opleiding. Het accent ligt daarbij nog steeds op de Beroeps- en Basisopleidingen. Het volgen van e-learnings is explosief gestegen en inmiddels goed voor eenderde van het totale volume gevolgde trainingen. Met 'robuste' lesroosters kan het OI de uitvoering van opleidingen continueren ongeacht nieuwe – strengere of soepelere – COVID-19-richtlijnen. We verwachten dan ook een druk tweede halfjaar en in totaal circa 25.000 cursisten in 2020.

 Aantal cursisten per thema

 Beroeps- en Basisopleidingen DJI

 Aantal uitvoeringen per maand

Ketensamenwerking

DJI Academy

Innovatie

Wetenschappelijk onderzoek

Reflectie

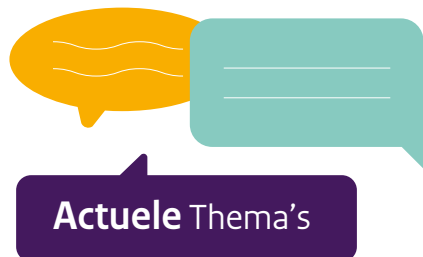
Kenniskalender

Penitentiaire scherpte

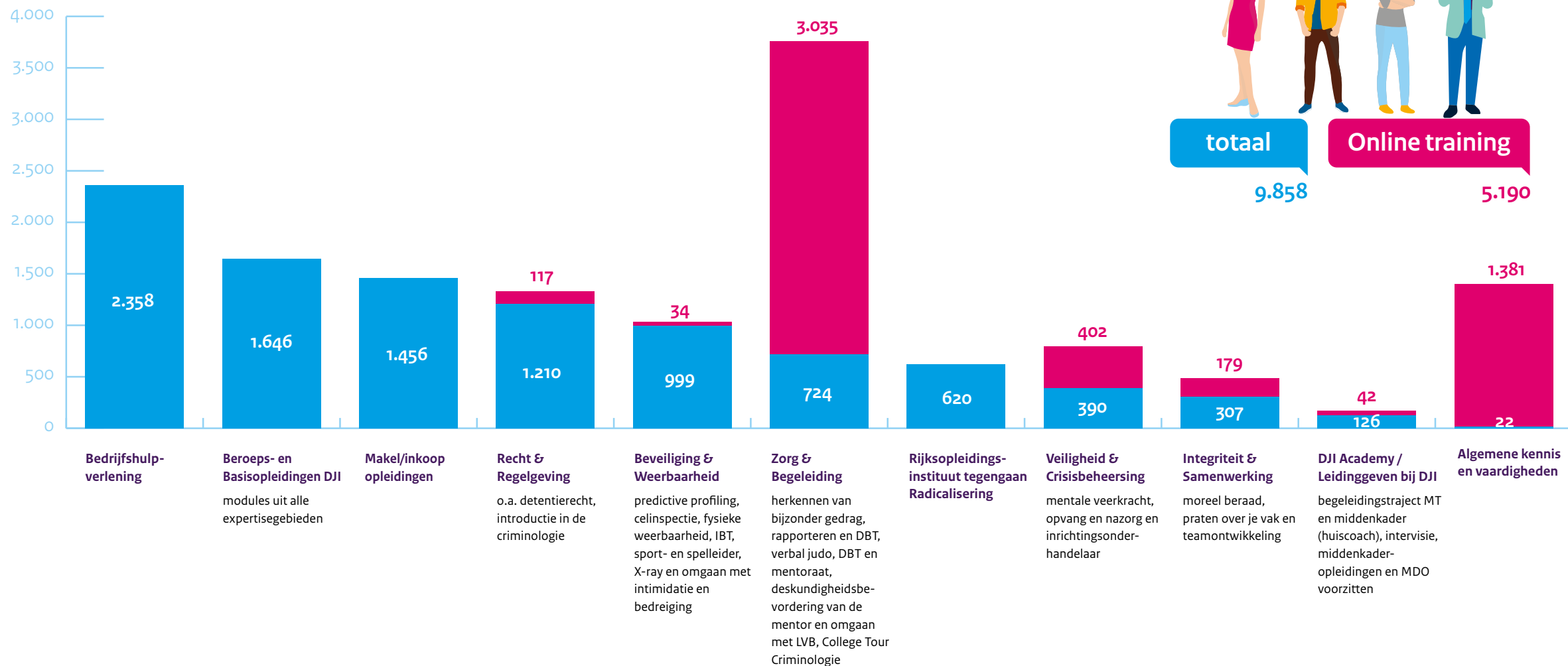
Veilige en kansrijke D&R

Vakbekwaam zijn,
vakbekwaam blijven

Aantal cursisten per thema

Het eerste halfjaar van 2020 hebben 15048 cursisten deelgenomen aan een leeractiviteit. 34% daarvan was volledig online. Het accent lag daarbij op de volgende trainingen:

Zo'n 95% van het totale volume is verzorgd binnen DJI en 5% aan ketenpartners.

Beroeps- en Basisopleidingen DJI

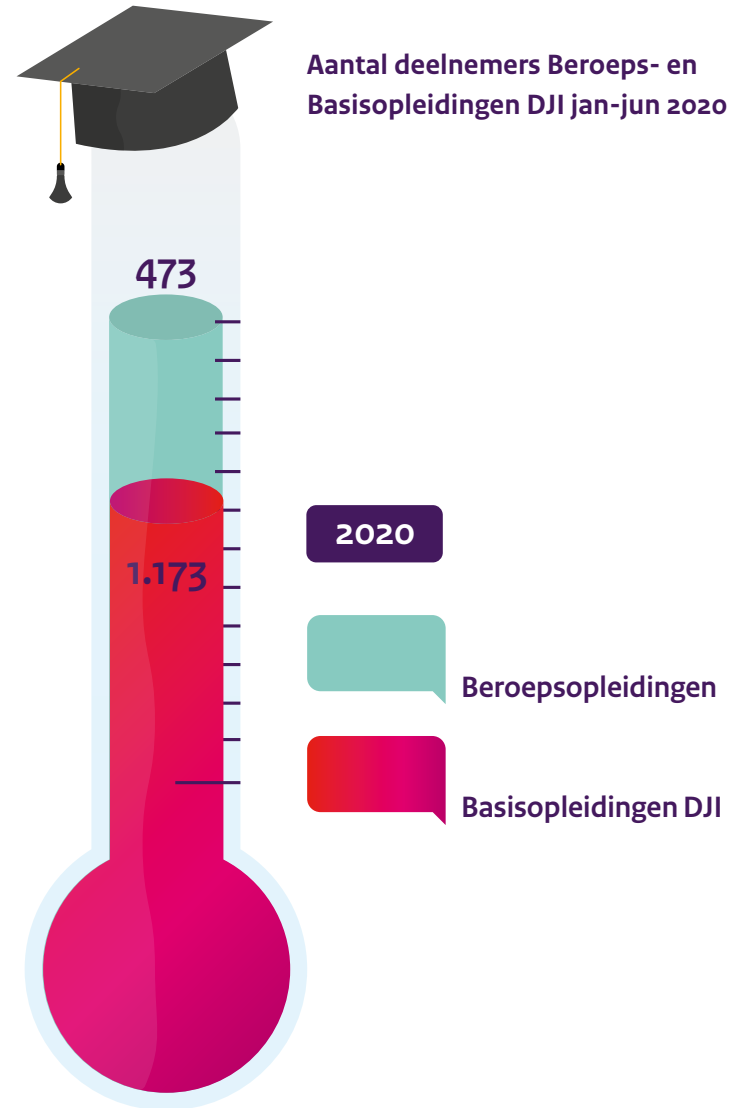
In het eerste halfjaar zijn 1646 deelnemers gestart met een Beroeps- of Basisopleiding DJI. Een deel van hen heeft de opleiding inmiddels afgerond, de anderen ronden hun opleiding binnenkort af.

Aantal cursisten gestart per Basisopleiding DJI

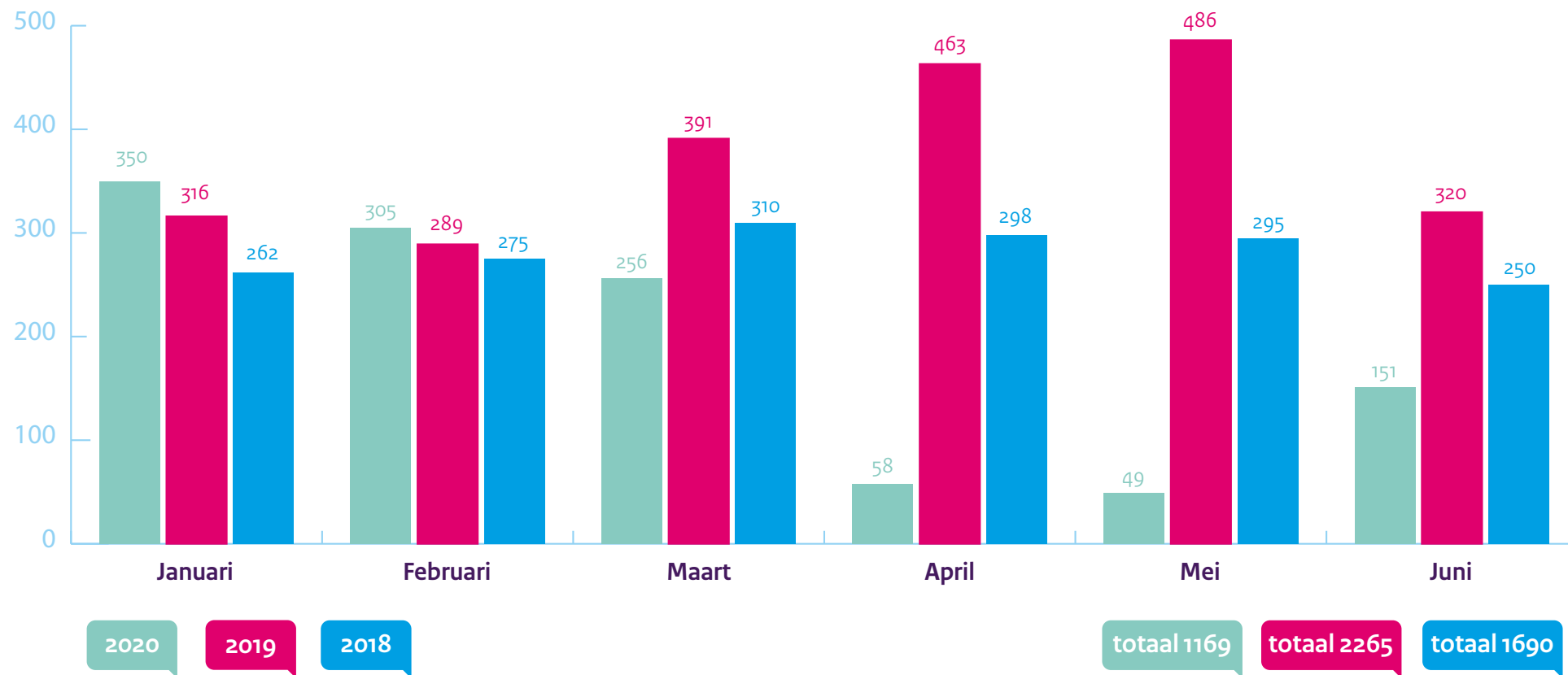
Basisopleiding DJI tot casemanager	61
Basisopleiding DJI tot complexbeveiliging	558
Basisopleiding DJI tot complexbeveiliging Verkort Trigion	116
Basisopleiding DJI tot PIW'er en arbeidsmedewerker (deel 1 en 2)	136
Basisopleiding DJI tot PIW'er en arbeidsmedewerker (deel 2)	57
Basisopleiding tot buitengewoon opsporingsambtenaar	199
Module elementaire zelfverdediging Trigion	46
	1.173

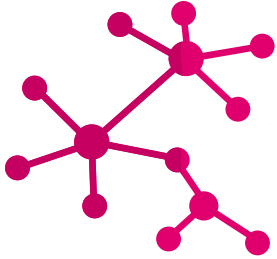
Aantal cursisten gestart per beroepsopleiding

Beroepsopleiding Begeleider Specifieke Doelgroepen (mbo 3)	13
Beroepsopleiding Beveiliging (mbo 2)	95
Beroepsopleiding Coördinator Beveiliging (mbo 3)	1
Beroepsopleiding Persoonlijk Begeleider Specifieke Doelgroepen Doorstroom (mbo 4)	42
Beroepsopleiding Persoonlijk Begeleider Specifieke Doelgroepen Instroom (mbo 4)	50
BOA hercertificering	118
Intake voor opleiding PBSD en PBSDI	90
Praktijkbegeleider Beveiliging mbo 2 en Coördinator beveiliging mbo 3	42
Praktijkbegeleider BSD mbo 3 en PBSDI mbo 4	22
	473

Aantal uitvoeringen per maand

Ketensamenwerking

Bij het ontwikkelen en uitvoeren van leeractiviteiten is altijd oog voor ketensamenwerking.

Het programma van de DJI Academy is dit jaar geheel gericht op regionale public affairs en netwerksamenwerking. Netwerkpartners zijn nauw betrokken bij de masterclasses en andere kennis- en netwerkbijeenkomsten in de voorbereiding en uitvoering of als deelnemer. Een substantieel deel van de stoelen is door netwerkpartners bezet. De uitgevoerde en geplande bijeenkomsten staan in de [Kenniskalender](#).

In het kader van veiligheid en penitentiaire scherpste heeft het OI in samenwerking met het hoofdkantoor eind 2019 **expertsessies VCHD** (Voortgezet crimineel handelen in detentie) in verschillende regio's georganiseerd, voor medewerkers van de politie, het OM, GRIP en DJI. Aan de hand van filmpjes, waarin signalen van VCHD te zien zijn, zijn de deelnemers met elkaar in gesprek gegaan over VCHD. Het directe doel is het verhogen van de awareness ten aanzien van VCHD en het versterken en uitbreiden van de externe contacten in relatie tot VCHD.

De sessies zijn erg succesvol en leveren leer- en verbeterpunten op. Na afloop van alles sessies ontvangt de stuurgroep VCHD, waar ook hoofddirecteur DJI Gerard Bakker zitting in heeft, een totaalpakket verbeterpunten.

Sinds februari 2020 kunnen medewerkers een interactieve VCHD-e-learning volgen via Sophie.

In samenwerking met het lectoraat Transmuraal Herstelgerichte detentie (Avans), expertisecentrum KIND en Restorative Justice (academy) Nederland is een training '**Ambassadeursopleiding Herstelgericht en slachtofferbewust werken**' ontwikkeld. De driedaagse training is gericht op ambassadeurs. Netwerksamenwerking is een van de thema's van de training. De pilot is bijna afgerond en geeft naar verwachting geen aanleiding tot wijzigingen. Vanaf 1 november 2020 is de training te boeken via Sophie.

DJI Academy

Voor krachtig leiderschap, verbinding en ontwikkeling

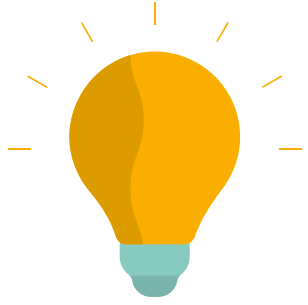
In het programma van de DJI Academy (voor DJI-directeuren) zijn de inhoudelijke lijnen die bij de start in 2017 zijn ingezet op basis van de notitie DJI in Verbinding, verder gevolgd. Ze zijn ingestoken vanuit een veranderkundig perspectief en de relatie tussen leiderschap en organisatiecultuur, waarbij de voor DJI belangrijke thema's en uitdagingen vanuit verschillende invalshoeken zijn verdiept. De uitspraak 'de justitiabele is van de maatschappij' is hierbij een belangrijke leidraad en legt nog meer nadruk op Leef-en Werkklimaat in de inrichting en op samenwerking met de netwerkpartners.

Het programma van 2020 staat geheel in het teken van regionale public affairs en netwerksamenwerking.

Voor plv. (vestigings)directeuren loopt het intervisieprogramma Petrarca.

Leiderschapsontwikkeling middenkader

Voor het middenkader staat ontwikkeling van leiderschap gekoppeld aan het kernproces en tegen de achtergrond van een veranderende DJI-organisatie centraal. De uitvoering is gekoppeld aan de opleidingsplannen van de inrichtingen en daarmee geïntegreerd en maatwerk. Een concreet voorbeeld hiervan zijn de transferworkshops waarmee de verbeterpunten voor het D&R-management in kaart worden gebracht en een verbeteradvies op maat wordt gemaakt.

Innovatie

Met innovatie maken we leren leuker en effectiever. De onderstaande middelen zetten we steeds meer in.

Met de **DialogueTrainer** train je interactief online gespreksvaardigheden. Samen met medewerkers van de werkvloer zijn realistische scenario's geschreven voor de DialogueTrainer. Deze worden gebruikt in diverse trainingen, zoals de nieuwe reeks online minicursussen over somber, angstig, verward en grensoverschrijdend gedrag en gedrag dat samenhangt met een licht verstandelijke beperking of een verslaving.

dji.letsgetwiser.com is een game engine (via een app) waarmee leren leuk wordt. Iedereen met een DJI-account kan een account voor dji.letsgetwiser aanmaken. Je test je kennis over verschillende onderwerpen. Deze games worden gebruikt in trainingen over BHV, X-ray, PI, Beveiliging, DV&O en Recht.

Na een mooie start op het terrein van DC Zeist, is het decor van de vernieuwde **Serious Game penitentiaire scherpte** nu opgebouwd op onze opleidingslocatie in Nieuwegein. Het scenario is vernieuwd, maar de leerdoelen blijven hetzelfde: vergroten van de penitentiaire scherpte. In de Serious Game leveren twee teams van medewerkers een onderlinge strijd om te bepalen wie het meest Penitentiair Scherp is. Waardevolle opmerkingen na afloop: 'De tijd vloog!'. Tijdens de ruim 2 uur durende game strijden twee teams tegen elkaar met het oplossen van kritische werksituaties, gevolgd door een (plenaire) nabespreking.

Er zijn twee nieuwe **interactieve tafels** aangeschaft waarmee we nu in totaal beschikken over drie tafels voor DJI. Compleet met schermen, waardoor ze voldoen aan de RIVM-richtlijnen. Aan de interactieve tafel ga je onder leiding van een gespreksleider met elkaar in gesprek. De tafel biedt plaats aan acht deelnemers en kan op locatie worden ingezet. Erop geprojecteerd zien de deelnemers filmfragmenten, vragen, scores en knoppen aan de hand waarvan het gesprek over dilemma's of kennis op gang komt. De interactieve tafel wordt momenteel ingezet in trainingen D&R, integrale veiligheid en vakmanschapsdagen.

Gedrag oefenen kan met behulp van **virtual reality** en **360 graden-film**: wie de bril opzet, beleeft een situatie met gedetineerden als levensecht en reageert daarop. De trainer en medecursisten kijken mee en geven feedback. Door een situatie zo reëel mogelijk na te bootsen en door extra spanning aan te brengen ontstaan waardevolle leermomenten tijdens de leeractiviteit. De VR-set wordt ingezet in de training psychopathologie en de vakmanschapsdagen.

Het **online leerportaal Sophie** ondersteunt de medewerker in zijn ontwikkeling. Het telt 265 vrij en gratis te volgen e-learningmodules, bevat een overzichtelijke online catalogus en biedt de mogelijkheid tot inschrijven, leerpaden bekijken en uitstippen, portfolio vullen en meer.

Wetenschappelijk onderzoek naar effecten

Moreel beraad

Er loopt een onderzoek naar de effecten van Moreel Beraad. Er hebben zo'n 175 moreel beraden plaatsgevonden. Later dit jaar worden de eerste terugkoppelingen verwacht. Deze zullen met name gaan over de inhoud en thematiek van de moreel beraden. Voorzichtig kunnen we nu stellen dat:

- de evaluaties relatief positief zijn
- het regelmatig inzetten van een MB leidt tot gewenning en daarmee ook bijdraagt aan de ontwikkeling van vakmanschap
- het belang van eigenaarschap wordt gevoeld door het inbrengen van casuïstiek.

Op een aantal locaties zijn interne gespreksleiders opgeleid.

Reflectie: meer aandacht voor teamdynamiek

Na drie jaar vakmanschap zien we een verschuiving op de vakmanschapsladder. Daar waar eerder trede 3 en 4 (methodieken Praten over je vak en Moreel beraad) veel werden afgenomen, is er nu meer vraag op trede 1. Trede 1 gaat over teamdynamiek, samenwerking, teamontwikkeling en coaching. Aandacht voor vaak ingewikkelde en complexe teamdynamiek is binnen DJI kennelijk van groot belang. Daar waar teams nog geen goed werkende, open, transparante teams zijn, zijn Praten over je vak en Moreel beraad een stapje te hoog gegrepen. Veiligheid en openheid zijn randvoorwaarden om te komen tot gezamenlijk onderzoek en leren. DJI is een mensenorganisatie en hoe wij als medewerkers met elkaar omgaan en samenwerken verdient structureel aandacht. Hoe beter we samenwerken, hoe effectiever we worden in de uitvoering van ons werk.

Kenniskalender

In 2020 heeft het OI een groot aantal themabijeenkomsten en collegereeksen georganiseerd. In het kader van de 'Blik naar buiten' hebben hier ook ketenpartners aan deelgenomen.

DJI Academy

Tien masterclasses in 2020 voor (plv.) DJI-directeuren

1. Buitenwereldlogica
2. De onvermijdelijke dynamiek van samenwerken
3. Stakeholderanalyse maken
4. Public affairs-plan opstellen
5. De regie pakken en laten als directeur
6. Governance in netwerken en ketens
7. De psychologie van regie
8. Uitvoering organiseren: De Sokkenshow
9. Buiten en binnen
10. Reflectietafels met ketenpartners

Winter School: Radicalisering en extremisme

Vijf colleges in jan-maart 2020 voor alle medewerkers

1. Idealen op drift; een pedagogische kijk op radicalisering
2. Rechts- en linksextremisme
3. Identiteit en de lokgroep van het islamitisch extremisme
4. Radicalisering binnen detentie
5. Integrale aanpak; samenwerking met keten- en netwerkpartners

College Tour Criminologie

Negen colleges in feb-nov 2020 voor alle leidinggevenden

1. Identiteit en autoriteit
2. Mens- en wereldbeelden en het bijbehorende misdaadrecht
3. Visies op re-integratie en resocialisatie
4. Identiteit en de lokgroep van het islamitisch extremisme
5. Stoornis en delict
6. Herstelgerichte detentie
7. Omgaan met (impulsgedreven) gedrag en het voorkomen van crises
8. De werkalliantie in gedwongen kader, het belang van professionele verbinding voor re-integratie en resocialisatie
9. Re-integratie ex-justitiabelen; samenwerking met netwerkpartners

Voortgezet crimineel handelen in detentie (VCHD)

Zes expertsessies in feb-nov voor regionale afgevaardigden van de politie, het OM, GRIP en DJI

1. Locatie De Schie
2. Locatie PI Alphen aan den Rijn
3. Locatie JC Schiphol
4. Locatie Intermetzo Lelystad
5. Locatie PI Achterhoek
6. Locatie PI Veenhuizen

Overige kennisbijeenkomsten

Themadag voor vertrouwenspersonen

Themabijeenkomst januari 2020

Masterclass Rembrand! (over brandveiligheid)

Themabijeenkomst maart 2020

Opleidingscoördinatoren

Themabijeenkomst voor opleidingscoördinatoren in mei 2020

Themamiddag voor teams opvang en nazorg na een schokkende gebeurtenis

Nog te plannen

Themadag voor freelance trainers

Opleidingsinstituut DJI

Nog te plannen

Penitentiaire scherpste

Basis- en middenkaderopleidingen

Eind 2019 zijn de thema's informatiebeveiliging en leiderschap op veiligheid uitgebreider verwerkt in de basis-en middenkaderopleidingen. Na een toetsing aan de 'Handreiking Penitentiaire scherpste' (RVO GW en VB, mrt 2019), die binnen GW richting geeft aan het borgen van veiligheid, bleek dat de meeste vitale thema's van penitentiaire scherpste voldoende in de opleidingen aan bod komen, maar deze twee onderwerpen meer aandacht nodig hadden. Dat is nu geborgd.

Voor het middenkader is een speciale penitentiaire scherpste in ontwikkeling.

Serious game penitentiaire scherpste

Het scenario van de serious game penitentiaire scherpste is vernieuwd. Hierin komen deelnemers terecht in situaties waarin zij verschillende veiligheids-handelingen uitvoeren, zoals celinspectie, boeien en fouilleren. Ook doet de serious game een beroep op het probleemoplossend vermogen en communicatieve vaardigheden.

Veilige en kansrijke D&R

Detentie en re-integratie is een van de kernprocessen in het gevangeniswezen. Vanuit de procesplaat D&R en de 'foto's' van het D&R-proces in de inrichtingen is een verbetertraject ingezet. Verbetermogelijkheden zien we onder meer op gebied van trajectdenken en –werken en interdisciplinair werken.

Het OI werkt mee aan dit verbetertraject en een belangrijke eerste stap hierin is de transferworkshop. Hierin worden de ontwikkelpunten voor het middenkader inzake het D&R-management in kaart gebracht en er volgt een verbeteradvies op maat. De transferworkshop heeft al op een aantal locaties plaatsgevonden met positieve reacties zoals "Dit is pas verbinding zoeken met elkaar", "Ik heb nieuwe dingen gehoord" en "Deze dag heeft mij handvatten gegeven waar mijn team en ik morgen mee aan de slag kunnen". Na deze belangrijke start volgt afhankelijk van de ontwikkelpunten van de inrichting en traject dat bestaat uit bijvoorbeeld coaching, gemixte trainingen, sturing of feedback. In 2020/2021 wordt de transferworkshop aan alle inrichtingen aangeboden.

Vernieuwing leeractiviteiten met nieuwe wet en kaders

De Wet Straffen en Beschermen, de risicoscreener, het nieuwe toetsingskader en het nieuwe wegingskader (t.b.v. vrijheden) worden momenteel verwerkt in het opleidingsaanbod.

Diploma Leider Sportieve Recreatie

Met het landelijke erkende diploma Leider Sportieve Recreatie vergroten justitiabelen hun kansen op de arbeidsmarkt. Deze kwalificatie kunnen zij tijdens detentie behalen onder leiding van een ILO'er. Voorwaarde is dat de ILO'ers hier eerst zelf een Proeve van bekwaamheid voor halen. Hiertoe is de Leider Sportieve Recreatie Train de trainer ontwikkeld. De eerste groep ILO'ers is gestart en de tweede gepland.